

Működhet-e nonprofit módon az energiaszektor?

Rogán Antal, a Fidesz frakcióvezetője nemrégiben felelevenítette az energiaszektor átalakításának ötletét, amelynek része az is, hogy a szektor nonprofitra alakulna. A Világgazdaság Online véleményt nyilvánító olvasóinak többsége szerint a szektor egésze nem működhet nonprofit módon, a lapunknak adott válaszok alapján viszont úgy tűnik, hogy a terv kivitelezhető – igaz, erős érvek szólhatnak egy „alternatív” megoldás mellett is.

DRUCKER GYÖRGY, AZ EX LIBRIS CONSULTING IGAZGATÓJA

Elméletileg

„A RÖVID válasz: elméletileg természetesen igen. Attól azonban, hogy a tulajdonos nem veszi ki osztalékágon az adózott eredmény egy részét, még kérdés, hogy a szükséges beruházásokat fedezik-e a végfogyasztói árak. A nonprofit működés a gyakorlatban azon fordul meg, hogy a tulajdonosok, illetve befektetők készek-e lemondani a tőkehozamról. Ha igen, akkor semmi probléma. Ha viszont nem, akkor olyan tulajdonosnak kell megjelennie – kizárásos alapon az állam vagy az önkormányzat –, amely erre képes és hajlandó. Ha viszont az utóbbiak saját tőkéből nem lesznek képesek finanszírozni a beruházásokat, akkor a pénzintézetekhez vándorolnak a hitelkamatok – a stratégiai-szakmai befektetők osztaléka helyett.”

HEGEDŰS MIKÓS, A GKI ENERGIAKUTATÓ KFT. ÜGYVEZETŐJE

Torzulások

„AMENNYIBEN a rezsicsökkentés nemzeti üggyé magasztosul, úgy természetesnek tekinthető az energiaszolgáltatás nonprofitra alakítása. Igazából azonban a magyar valóság túlhaladta a politika álmodozásait, hiszen napjainkban az energiaszektor talán egésze, de a szűkebben vett szolgáltatási szféra biztosan nem csak nonprofit jellegű, hanem súlyosan veszteséges. Megítélésem szerint már az eddigi, különösen pedig a bejelentett további árcsökkentésnek nincsenek meg a valós gazdasági alapjai, így súlyos torzulásokat és hamis döntési információkat közvetít.

A fő kérdés a piaci viszonyok kikapcsolásával – a nemzeti elkötelezettségen túl – a következő: ki vagy mi állít korlátokat a költségek növekedésének?”

JÁROSI MÁRTON, AZ ENERGIAPOLITIKA 2000 TÁRSULAT ELNÖKE

Működhet

„LEHET-E nonprofit az energiaellátás? Lehet. A kormány hatósági, szabályozási eszközökkel csak a lakossági, ún. egyetemes szolgáltatás területén élhet. Ezért fontos a tulajdonosi rendelkezési jog minél nagyobb arányú visszaszerzése a közszolgáltatások területén.

A tulajdonos állam eldöntheti a tulajdon működtetésének közérdekű célját, ami a rendszer indokolt költségeinek megtérülését biztosító, legolcsóbb szolgáltatás. Vagyis kimondhatja, hogy az energiaszolgáltatás nem vállalkozói tevékenység.

Ez a nonprofit működtetés lényege. Egy cég részvényesei megkövetelik a vállalkozástól a hasznot. A jó kormányok a lakosság, esetünkben a tízmillió magyar részvényes érdekét képviselik.”

**JENEI ANDRÁS, A MÉLTÁNYOSSÁG POLITIKAELEMZŐ KÖZPONT
ENERGIAMŰHELYÉNEK VEZETŐJE**

Objektív vélemény

„A NONPROFIT energiaszektor ötlete a címhez hasonló oximoron, és nagyrészt a nem piaci alapú rezsicsökkentés ideig-óráig való fenntarthatóságát szolgálja. Akad azonban piaci példa is: az USA-ban az elmúlt öt évben megfeleződött a lakossági gázár, köszönhetően a palagáz-forradalomnak és a liberalizált gázpiacnak. Pepitában megoldást jelenthet Magyarország számára az EU-s fejlesztési pénzek lehívása: az energetikai gigaberuházással olyan mértékben (akár 30 százalékkal) javítható az energiahatékonyság, hogy szükségtelenné válik az állami rezsicsökkentés, mert piaci alapon valósulna meg, ráadásul nem adóforintokból. Így a szolgáltatók fellélegezhetnének, és újraindulhatnának a várt beruházások is.”

**NÉMETH SZILÁRD, A REZSICSÖKKENTÉST ELLENŐRZŐ MUNKACSOPORT
VEZETŐJE**

Egységes rendszer

„MOST abban gondolkodunk, hogy kell egy olyan törvényt alkotni, amelyik a közműszolgáltatásokat Magyarországon egy rendszerbe fogja. És ennek a rendszernek a lényege az, hogy azokon a közműveken, amelyek egyébként monopol szolgáltatások, nem lehet tetemes profitot realizálni, hanem ezeknek nonprofitoknak kell lenniük. Tehát magyarul az itt keletkező nyereséget a szolgáltatás színvonalának, minőségének emelésére, biztonságának erősítésére kell fordítani. Többségi közösségi tulajdont kellene biztosítani minden közműcégben. Az állam az elmúlt években csakis piaci úton vásárolt vissza közműcégeket, és mindez véleményünk szerint így marad a jövőben is.”